

Till personer och organisationer som vill leva i ett rättvist och solidariskt samhälle

Vad händer med ett samhälle där privat vinst går före allas bästa?

SCB:s aktuella prismätningar visar att inom de avreglerade sektorerna el, järnväg, post, taxi och inrikesflyg ligger prisökningarna skyhögt över konsumentprisernas genomsnittliga ökning. Vi betalar och bolagen får vinsten.

Vad händer med ett samhälle där privat välfärd går före allas bästa?

Vi får allt fler signaler på att var och en ska se om sitt eget hus och skaffa privata försäkringar. Välfärd för den som har råd alltså.

Attac Malmö, SEKO Skåne, Transport avd. 12 och Miljöförbundet Jordens Vänner Malmö-Lund har tagit initiativ till ett **UPPROP FÖR RÄTTVISA OCH GEMENSAM VÄLFÄRD**, eftersom vi vill mobilisera alla dem som vill leva i ett samhälle där solidaritet sätts framför egenintresset.

Många har redan skrivit på, bl a SEKO-förbundet, Synskadades Riksförbund, LO-distriktet i Skåne, Göran Greider, Maria-Pia Boethius, Stellan Skarsgård och Miss Universum - men vi behöver bli ännu fler! Uppropet kommer att överlämnas till regeringen i samband med att Dan Anderssons utredning om avregleringar presenteras i januari 2005.

Om du vill stödja det, maila till Gunilla Andersson; ga.javisst@telia.com, och uppge ditt namn, ev. sysselsättning eller medlemskap i organisation samt vilken ort du bor i.

Vi välkomnar föreningar och organisationer som undertecknare, dock inte partipolitiska organisationer. Däremot får du gärna som privatperson uppge om du är medlem i ett politiskt parti.

UPPROP FÖR RÄTTVISA OCH GEMENSAM VÄLFÄRD!

Under de senaste åren har Sverige förändrats i sina grundvalar. Viktiga samhällsfunktioner som el, post, telekom och tågtrafik har avreglerats och drivs inte längre utifrån välfärds mål. I stället är det strikt företagsekonomisk logik och vinstintressen som gäller. Kommuner anlitar privata företag inom vård, skola, omsorg och vattendistribution. Stora delar av allmännyttans lägenheter har sålts ut. Motiven till denna nyliberala omställning har sagts vara att skapa ökad valfrihet, lägre priser och bättre kvalitet. Det har dock visat sig att retorik är en sak – verkligheten något helt annat.

Avregleringen av elmarknaden har exempelvis lett till att elpriserna chockhöjts och elbolagen har berikats med vinster i mångmiljardformat. Samtidigt har elavbrotten ökat, eftersom långsiktiga investeringar och underhåll eftersatts. De anställda har drabbats av försämrade arbetsvillkor i takt med att kostnadspressen ökat. Det numera bolagiserade statliga Vattenfall fungerar inte längre som en motvikt till den privata marknaden utan har i stället anpassat sig till marknadens spelregler. Liknande mönster kan iaktas i bransch efter bransch.

Vi har även fått se hur en liten grupp transnationella företag konkurrerar ut övriga aktörer eller köper upp konkurrenterna, bl a inom kollektivtrafik och elbranschen. Så i stället för en ökad valfrihet ser vi en utveckling i riktning mot privata oligopol och monopol, såväl i Sverige som i resten av världen. De transnationella företagen är angelägna om att ännu fler välfärdstjänster förvandlas till handelsvaror och vill därför att förhandlingarna om tjänstehandelsavtalet GATS inom Världshandelsorganisationen WTO skyndas på.

Den gemensamma välfärd som byggdes under 1900-talet var ett uttryck för folkflertalets vilja att leva i ett solidariskt samhälle. I kölvattnet av den nyliberala politiken med avregleringar och privatiseringar växer ett helt annat samhälle fram. När girighet, egoism och privata vinstintressen får råda ökar klyftorna och den ekonomiska basen för den gemensamma välfärden undermineras. När vård, skola och omsorg drivs med privata vinstintressen blir det mindre pengar över till barn, sjuka och gamla. Ännu tydligare blir de ökade klyftorna när girigheten får ett ansikte. De tre miljarder kronor som elva Skandischefer kvitterat ut i bonus skulle kunna täcka ungefär hälften av underskottet i Sveriges alla kommuner och landsting för 2003. Privat rikedom och offentlig fattigdom växer fram sida vid sida

Ändå fortsätter den nyliberala offensiven. Svenskt Näringsliv förespråkar ett helt igenom privatiserat sjukförsäkringssystem och statsministern har initierat en diskussion om att systemet kan kompletteras med privata försäkringar. Inom EU verkar starka krafter för att vattensektorn ska avregleras och bli en del av den inre marknaden. Den statliga järnvägsutredningen föreslår en utökad privatisering av tågtrafiken. Riksdagen ska också ta ställning till privat drift av våra sjukhus.

Privatiseringspolitiken fortsätter alltså trots att den saknar stöd bland allmänheten. I den statliga vårdutredningen konstateras att en tydlig majoritet av befolkningen vill ha kvar sjukhusen i offentlig ägo (SOU 2003:23). En SIFO-undersökning visar dessutom att 60 procent är negativa till avregleringen av tågtrafik, post och el. Men detta ignoreras av beslutsfattarna.

Det är hög tid att politikerna tar intryck av det starka motståndet mot privatiseringspolitiken och i stället börjar bedriva en politik som målmedvetet gynnar rättvisa och en gemensam välfärd. Vi har definitivt fått nog av detta experimenterande med samhällets viktigaste funktioner och kräver att bli behandlade som medborgare i ett demokratiskt och solidariskt samhälle och inte reduceras till kunder på en marknad.

Vi kräver ett omedelbart stopp för ytterligare avregleringar och privatiseringar.

Vi accepterar därmed inte att våra sjukhus eller VA-anläggningar ska kunna överlåtas i privat regi.

Vi kräver att den gemensamma offentliga sektorn utvecklas, d v s att vård, skola, omsorg, el- och vattenförsörjning, post, telekom och tågtrafik ingår i en långsiktig samhällsplanering som grundar sig på jämlik och trygg tillgång, hög kvalitet, miljöhänsyn och rimliga arbetsvillkor.

Vi välkomnar den ny tillsatta statliga utredningen som ska granska avregleringarna. Vi förutsätter att den belyser konsekvenserna vad gäller jämlik och trygg tillgång, hög kvalitet, miljöhänsyn och arbetsvillkor. Privatiserad samhällsservice som misslyckats i dessa avseenden ska återföras i samhällets regi.

Vi vill vitalisera den gemensamma välfärden genom ett ökat personal- och brukarinflytande inom den offentliga sektorn och genom exempelvis föräldra- och personalkooperativ som driver verksamhet utan vinstintresse.

Vi kräver att Sverige ratificerar ILO-konvention 94 som innebär att kontrakt för offentlig upphandling ska fastställa löner, arbetstid och andra arbetsvillkor i enlighet med gällande kollektivavtal. Samhället ska ställa sociala krav vid upphandling av varor och tjänster.

Vi kräver att grundläggande välfärdstjänster som utbildning, vård, omsorg och vatten ska undantas från tjänstehandelsavtalet GATS inom Världshandelsorganisationen WTO.

Vi kräver att den svenska regeringen inom EU, WTO, Världsbanken, IMF och FN aktivt verkar för att den nyliberala linjen med privatiseringar och avregleringar överges.

Vi vill leva i ett land och i en värld där alla medborgare garanteras grundläggande mänskliga rättigheter och en demokratisk, rättvis och ekologiskt hållbar utveckling.

Initiativtagare:

Attac Malmö

SEKO Skåne

Sv. Transportarbetareförbundet avd. 12

Miljöförbundet Jordens Vänner Malmö-Lund

Dessutom har följande ställt sig bakom uppropet:

Attac Norrköping

Attac Stockholm

Attac Göteborg

Attac Helsingborg

Attac Sverige

SEKO Postklubb Södermalm

SEKO Stockholm Postklubben Södra

SEKO Stockholm

SEKO Örebro

SEKO-förbundet, Facket för service och kommunikation

Miljöförbundet Jordens Vänner Sverige

Sv. Transportarbetareförbundet avd. 18 och 55

Byggnads Lund

LO Helsingborg

LO-distriktet i Skåne

Handelsanställdas Förbund

Stockholms Hamnarbetarefackförening

Malmö Lokala Samordning av SAC

Lunds Lokala Samordning av SAC

Föreningen Ordfront Malmö-Lund

Framtiden i Våra Händer

Alternativ Stad

Globalisering underifrån, Stockholm

Synskadades Riksförbund

Örebro Syndikalistiska Ungdomsklubb

Föreningen Emmaus Björkå

Paraplyorganisationen RESPEKT, Rosengård, Malmö

Svensk socialpolitisk förening, Umeå

Göran Greider, chefredaktör Dalademokraten

Anna-Klara Bratt, chefredaktör Arbetaren

Lotta Gröning, chefredaktör Norrländska Socialdemokraten

Johan Ehrenberg, chefredaktör ETC

Peter Swedenmark, chefredaktör Länstidningen Östersund

Anita Nordin, redaktör Miljötidningen, Göteborg
Kerstin Bjurman, redaktör tidskriften Södra Afrika, Stockholm
Marie Andersson, redaktör för Världsbutikerna för Rättvis Handel, Göteborg
Lena Endre, skådespelare, Stockholm
Hans Alfredson, författare, Stockholm
Stellan Skarsgård, skådespelare, Stockholm
Stefan Sundström, musiker, Stockholm
Claes Eriksson, revyförfattare och "galenskapare", Göteborg
Maria-Pia Boethius, författare
Mikael Wiehe, musiker, Malmö
Mary Andersson, författare, Malmö
Fredrik Ekelund, författare, Malmö
Bim Clinell, författare och journalist
Margareta Norlin, författare Stockholm
Olof Buchard, satiriker och kulturjournalist
Nina Lekander, journalist, Stockholm
Catti Brandelius, "Miss Universum", konstnär, Stockholm
Marit Bergman, artist och låtskrivare, Stockholm
Sven Wollter, skådespelare, Göteborg
Bandet Svenska Akademien:
Sture Allén den yngre, musiker, Landskrona
General Knas, musiker, Landskrona
Titti Tång, musiker, Växjö
Don Cho, musiker, Landskrona
Lance A Lot, musiker, Enköping
Joseph Rowe, musiker, Alva Butjärne
Räven Pettersson, musiker, Stockholm
Stekarn, musiker, Brunflo
Agnes Olsson, musiker, Östersund
Mårten Edh, Promoe, musiker, Malmö
Mattias Lund Isén, musiker i Looptroop, Malmö
Tommy Isacson, musiker i Looptroop, Västerås
Sven-Eric Liedman, professor i idé- och lärdoms historia, Göteborgs Universitet
Hans Abrahamsson, docent i freds- och utvecklingsforskning, Göteborgs Univ.
Lars Pålsson Syll, professor i samhällskunskap, Högskolan i Jönköping
Alf Hornborg, professor i humanekologi, Lunds Universitet
Bertil Egerö, docent i sociologi, Lunds Universitet
Bernt Gustavsson, professor i pedagogik och demokrati, Örebro Universitet
Ingemar Elander, professor i statskunskap, Örebro Universitet
Mikael Spång, fil dr i statsvetenskap, Malmö Högskola

Åsa Linderborg, historiker, Uppsala Universitet

Samuel Edquist, historiker, Uppsala Universitet

Carl Cassegård, fil dr och universitetslektor i sociologi, Kristianstad Högskola

Örjan Appelqvist, universitetslektor i ekonomisk historia, Stockholms Universitet

2004-10-13